Turvallisuuskomitea
Säkerhetskommittén
The Security Committee

Sihteeristö

Lausunto

1 (2)

29.5.2017

FI.PLM.2017/-2202
18/40.99.00/2017

Eduskunta
Puolustusvaliokunta

Turvallisuuskomitean sihteeristön lausunto eduskunnan puolustusvaliokunnalle hallituksen esityksestä HE 56/2017 vp. eduskunnalle laiksi aluevalvontalain ja rikoslain 17 luvun 7 b §:n muuttamisesta

Eduskunnan puolustusvaliokunta on pyytänyt Turvallisuuskomitealta kirjallista lausuntoa hallituksen esityksestä HE 56/2017 vp. eduskunnalle laiksi aluevalvontalain ja rikoslain 17 luvun 7 b §:n muuttamisesta. Turvallisuuskomitean sihteeristö esittää hallituksen esityksestä lausuntonaan seuraavaa:

Turvallisuuskomitean sihteeristö pitää hallituksen esitysluonnoksessa ehdotettuja aluevalvontalain muutoksia kokonaisturvallisuuden toimintamallin näkökulmasta erittäin perusteltuina. Alkuperältään tunnistamatonta sotilaallista valtiollista toimijaa koskevat säännökset olisivat omiaan poistamaan niitä tulkintaepäselvyyksiä, joita säännösten puuttuminen nykylaista mahdollisesti aiheuttaa. Vihamielisen toiminnan torjuminen riittävän kattavalla tavalla edellyttää myös lainsäädännön riittävää kattavuutta. Hallituksen esityksellä pyritään varmistamaan juuri tätä.

Turvallisuuskomitealta on hallituksen esityksen valmistelun aikana pyydetty lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi. Turvallisuuskomitean tuolloin lausunnossaan esittämiä näkökohtia on esityksen jatkovalmistelussa huomioitu. Erääseen huomautukseen hallituksen esitys kuitenkin antaa Turvallisuuskomitean sihteeristön käsityksen mukaan aihetta.

Aluevalvontalakiin ehdotetaan sen 2 §:n uudeksi 5 a kohdaksi lisättäväksi tunnuksettoman sotilaallisen ryhmän määritelmä. Tunnuksettomalla sotilaallisella ryhmällä tarkoitettaisiin esityksen mukaan sotilasosastoon rinnastettavaa, vieraan valtion lukuun, puolesta tai suostumuksella toimivaa joukkoa, joka on sotilaallisesti järjestäytynyt, varustettu tai aseistettu ja jonka valtiollista alkuperää ei voida tunnistaa. Vaatimuksella joukon toimimisesta vieraan valtion lukuun, puolesta tai suostumuksella lienee pyritty siihen, ettei ilmenisi sekaannusta sen suhteen, kuuluuko tilanteen hoitaminen ensisijaisesti poliisille vai puolustusvoimille. Tavoite on sinänsä hyväksyttävä ja kokonaisturvallisuuden toimintamallin mukaisia periaatteita palveleva, koska esityksen tarkoituksena ei ole muuttaa viranomaisten välisiä toimivaltasuhteita tai luoda puolustusvoimille uutta toimivaltaa.

Turvallisuuskomitean sihteeristö esittää kuitenkin puolustusvaliokunnan harkittavaksi, nousisiko mahdollisuus puuttua tunnuksettoman sotilaallisen ryhmän toimintaan ehdotetulla muotoilulla liiankin korkealle. Vaikka ryhmän toimimisesta vieraan valtion lukuun, puolesta tai suostumuksella voitaneenkin saada erilaisia indikaatioita, ehdotuksen sanamuodon mukaista varmuutta asiasta ei välttämättä saada. Toisaalta puuttumiskynnystä ei voida laskea niin alas, että viranomaisten toimivaltajaon suhteen syntyisi epäselvyyttä. Tunnuksettoman sotilaallisen ryhmän määritelmää muuttamalla molemmat tarkoitusperät voisivat olla saavutettavissa. Tunnuksettomalla sotilaallisella ryhmällä voitaisiin tarkoittaa tällöin esimerkiksi *sotilasosastoon rinnastettavaa joukkoa, joka on sotilaallisesti järjestäytynyt, varustettu tai aseistettu ja jonka valtiollista alkuperää ei voida tunnistaa mutta jonka* ***voidaan epäillä*** *toimivan vieraan valtion lukuun,*

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Turvallisuuskomitea
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
tk@turvallisuuskomitea.fi
www.turvallisuuskomitea.fi

puolesta tai suostumuksella. Ehdotettu muutos tunnuksettoman sotilaallisen ryhmän määritelmään ei muuttaisi Turvallisuuskomitean sihteeristön käsityksen mukaan niitä kriteerejä, joilla asiaa esityksen perustelujen hengen mukaisesti arvioitaisiin. Sillä voitaisiin kuitenkin vähentää tosiasiallisia tulkintaepäselvyyksiä.

Kokonaisturvallisuuden toimintamallin kivijalkana olevalla ja esityksessäkin korostetulla viranomaisyhteistyöllä kyettäisiin arvioimaan, kuuluisiko tilanteen hoitaminen sisäisestä turvallisuudesta vastaaville viranomaisille vai tulisivatko aluevalvontalain säännökset sovellettaviksi.

Pääsihteeri Vesa Valtonen

Hallitussihteeri Timo Kerttula

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Turvallisuuskomitea
PL 31
FI-00131 Helsinki
Finland

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Eteläinen Makasiinikatu 8
00130 Helsinki
Finland

Puhelin
Telefon
Telephone
0295 16001
Internat. +358 295 16001

Faksi
Fax
Fax
(09) 160 88244
Internat. +358 9 160 88244

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet
tk@turvallisuuskomitea.fi
www.turvallisuuskomitea.fi